Vrienden van Bali

2022

Jaarverslag 2022

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Vrienden van Bali over 2022. De stichting richt zich conform de statuten vooral op onderdak en onderwijs voor inwoners van Bali, met een stevig accent op onderwijs, maar ook incidenteel op micro-kredietverlening. Bali herstelt zich langzaam van de gevolgen van de coronapandemie omdat toeristen weer terugkeren. Bestuurslid Eddie Toorop schrijft er in dit jaarverslag over, nadat hij na een lange afwezigheid in oktober Bali kon bezoeken. Het contact met onze vrienden op Bali verliep ook dit jaar veel via Whatsapp, maar ook door (video) bellen. Van de Whatsapp-berichten voegen we opnieuw wat beelden aan dit verslag toe.

Made Birit met zijn gezin, Ababi, 1 oktober 2022

De situatie op Bali, een nieuwe korte schets

Toen in de loop van 2020 vanuit Australië en Europa alarmerende berichten over een nieuw longvirus Bali bereikten, reageerde men laconiek. Het werd vergeleken met *Plu burung*, de vogelgriep. De ongerustheid begon toe te nemen toen rechtstreekse lijnvluchten vanuit Europa werden omgeleid via Jakarta. De Balinezen sloeg de schrik om het hart toen bijna 3500 medewerkers van cruiseschepen overal ter wereld terug werden gestuurd. Veel van hen zaten weken opgesloten op besmette schepen of hadden al een lange quarantainetijd achter de rug in speciaal daarvoor ingerichte hotels. Ondertussen kwam het toerisme piepend en krakend tot stilstand. Was het in april nog mogelijk om Bali binnen te komen en onbeperkt over het eiland te reizen, daarna was (en is) het gedaan. Toeristen kregen geen visum meer, de luchthaven en de havens gingen dicht …

Inmiddels zijn we ruim anderhalf jaar verder. Net als in Nederland golven de Covid-besmettingen op en neer en moest men leren leven met allerlei restricties. Eerst hield men zich op de 'Hollandse manier' aan de regels, maar toen de overheid kans zag de regels strak te handhaven, kwam er discipline. Het afgelasten van grote en kleine ceremonies bleek echter lastig, ook expats zagen geen heil in die beperkingen …

Het letterlijk en figuurlijk tot stilstand komen van het openbare leven van Bali heeft grote gevolgen gehad. Kreeg de naar huis gestuurde cruisebemanning nog salaris, medewerkers in de toeristenindustrie werden zonder loon naar huis gestuurd. De meesten gingen letterlijk naar huis, naar het geboortedorp. Daar was meestal genoeg te eten, terwijl het leven met spullen vanuit de supermarkt niet meer te betalen was. Ook de firma's en de boeren die het van het toerisme moeten hebben, moesten omzien naar andere bronnen om te kunnen overleven. Van het een kwam het ander. Ook de vrouwen en mannen in de bouw kwamen zonder werk. Bankzaken, doorgaans uitgevoerd door jonge mensen, die in tweetallen opereren in de buitendienst, kwamen letterlijk buiten dienst te staan, haast vanzelfsprekend zonder geld.

In tijden van crises waren en zijn ceremonies de plaats waar men samenkomt, eten bereidt, eet en drinkt. Hier wisselt men nieuws uit, en hier verspreidde het virus zich. Tijdens de lockdown mochten de mensen echter alleen in kleine aantallen samen zijn. Ceremonies trekken veel (familie)leden aan vanuit alle delen van Bali, soms daarbuiten. Om verspreiding van het virus te voorkomen, was reizen ook niet toegestaan. Het verbod op ceremonies zorgde er zo wel voor dat er, zeker in het drukbevolkte zuiden, hier en daar honger ontstond. Immers, geen samenkomst, geen voedsel. Want men neemt doorgaans voedsel mee, in de vorm van rijst, groenten en fruit. De gastgevers zorgen voor het vlees: varkens en kippen. Hulpprogramma's door de landelijke en plaatselijke overheid zorgen voor rijst en bakolie, familie- en burenplicht voorkomen erger.

Naar het aantal coronabesmettingen en door corona overleden mensen is het gissen. Er zijn meerdere bronnen, dus verschillende gegevens en cijfers. Mijn indruk is, dat het wegvallen van het toerisme grotere, zowel psychische als fysieke, impact heeft dan het virus zelf …

Er zijn ondertussen verscheidene pogingen gedaan om het toerisme weer op te starten. Ook in Nederland waren hierover grote krantenkoppen te lezen. Er zijn groene zones ingericht, veilige hotels benoemd, het vliegveld en de havens gingen weer open, maar… steeds was en is er weer uitstel. Het toelaten van binnenlandse reizigers zorgde bovendien direct voor stijging van de besmettingscijfers. Daarnaast speelt, net als in andere drukke toeristische gebieden, de vraag of men op Bali het massatoerisme nog wel wil.

De vaccinatiegraad op Bali is hoog en men leeft daar ook naar. Het leven is weer op gang gekomen, zij het op een veel lager economisch peil. Er zijn veel trouwceremonies, er zijn veel geboortes en er zijn veel heel jonge ouders. Gelukkig, want men is weer thuis bij de eigen familie in het eigen dorp. Het leven is een stuk rustiger geworden. Er blijft echter nog een gevaar. De angst dat de nog steeds rommelende vulkaan Agung uitbarst, is aanwezig. De voortekenen stemmen de Balinezen somber. Laten we hopen dat ze deze keer geen gelijk krijgen.

2. Activiteiten

Hieronder volgen de diverse activiteiten, geordend naar locatie. In de kaders wordt steeds de financiële verantwoording weergegeven.

Omdat we veel activiteiten op het gebied van onderwijs hebben, herhalen we hier een toelichting op het onderwijssysteem in Indonesië[1]:

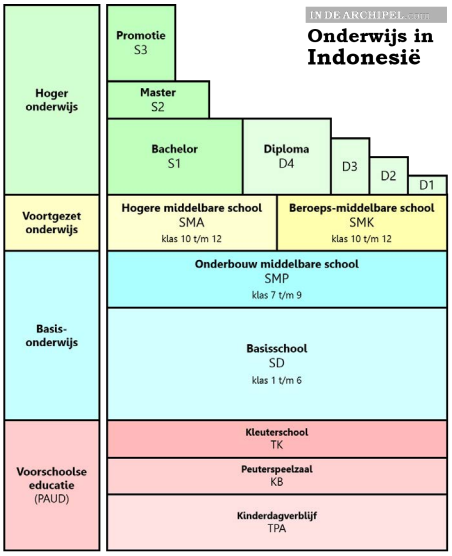

Ababi: schoolgeld voor de zoon en dochter van Made Birit (2022/01)

Made Birit, onze vriend die we jaren geleden leerden kennen in Cabe Bali, kreeg in 2020 nog een tweeling, twee meisjes (zie de foto van het hele gezin op de voorpagina van dit jaarverslag). Toen we hem ter voorbereiding van de bestuursvergadering op 1 oktober 2022 belden, bleek hij te tobben met zijn gezondheid. Werken in Cabe Bali, waar hij voorheen de spil was waar alles om draaide, lukte nog maar een paar uurtjes per dag. Na zijn moeder was inmiddels ook zijn vader overleden – wij herinneren onze ontmoeting met hem nog goed, toen we de varkentjes die we op de Pasar Babi hadden gekocht naar het erf van Made brachten. Groot was zijn vreugde toen wij hem namens de stichting konden vertellen dat we zijn zoon (I Gede Swasta, SMA) en dochter (Ni Made Swasti, SD) gingen helpen met schoolgeld. Daarbij houden we de bedragen voor de kinderen in Budakeling aan: voor SD Rp. 2,4 miljoen per jaar, voor SMA Rp. 4,8 miljoen. We maken het geld in twee keer over: in de zomer en daarna aan het begin van het nieuwe jaar.

Foto's in de collage: Met Made Birit naar de pasar babi, Caroline met zijn vader, zijn moeder in het varkenshok en Arjen en Caroline met Made in Cabé Bali

Schoolgeld voor zoon en dochter van Made Birit 2022: € 240

[1] Bron: https://indearchipel.com/2018/03/13/onderwijs-indonesie/

Banyualit: stand van zaken

Het waren moeilijke jaren voor Ayu en Mangku, de coronajaren 2020 en 2021. Maar inmiddels begint het toerisme weer een beetje opgang te komen, ook voor de familie van Sunset Ayu. Meestal turis lokal vanaf Java of het zuiden van Bali. Na het dolfijnen kijken wordt steeds vaker een ontbijt geserveerd. Ook enkele vaste overwinteraars zijn terug-gekeerd en verblijven weer een paar weken, zelfs maanden in Sunset Ayu. Meerdere malen per week wordt er gevist. Hierdoor wordt er extra inkomen gegenereerd om brandstof te kunnen kopen. En naast het verdrie-tige overlijden van de moeder van Ayu was er ook het geluk om de geboorte van een dochter bij Indah en Gede.

Indah, Ayu en Mangku in Sunset Ayu Restaurant met de dochter van Indah en Gede

Banyualit: bijdrage aan kremasi (2022/2)

Kort na Eddie's aankomst op Bali overleed de moeder van Imam, zijn goede vriend. Moeder en Imam hebben het ooit mogelijk gemaakt dat Joke Kremers, aan wie de Vrienden van Bali een groot deel van hun fonds te danken hebben, naar Noord-Bali kon komen. Het bestuur van de stichting deed op verzoek van Eddie een *donasi* voor de *kremasi*, die door Eddie werd bijgewoond. Imams moeder werd al vroeg in de ochtend van maandag 17 oktober opgehaald op weg naar het crematorium, waar haar lichaam gewassen werd door zoons en kleinzoons, voordat de crematie zelf plaatsvond.

Bijdrage aan kremasi: € 100

Budakeling: schoolkinderen (2010/1)

Onze steun en toeverlaat in Budakeling, Made Sudarmi, stuurde 11 juni het volgende verzoek toe:

Dear Arjen & Caroline,

How are you? Always wish you all the best and health.

I can't believe it's been a year, lastly we talked about students who received support from the Foundation. And from a few months ago, some parents have asked if there is a possibility for their child to get support from the Foundation. From what I received there were 9 applicant this year. They are: 2 TK, 2 SD, 2 SMP, 3 SMA. But, of those who have received assistance so far there are only 2 students who have graduated this year from SMA.

For now, that's all I can say and I really hope that the Foundation can help them as always. But if they can't get this year, I will explain it to them.

My warmest regards to all involved in the Foundation.
Hope to hearing from you.

Salam Hangat,
Made

Opnieuw via video-overleg, mail en Whatsapp zijn we met Made Sudarmi tot een voorstel voor de jaargang 2022-2023 gekomen. Van de 33 kinderen die we al steunden rondden er twee hun opleiding af. In overleg werden er 3 nieuwkomers toegevoegd: 1. Pande wayan Nandi Wijaya TK; 2. Ida Ayu made Liawati Klas 3 SMA; en I Ketut Sheva Arya Riyadi Klas 1 SMA. En dus helaas niet de 9 kinderen die Made voorstelde. Dit, omdat we de kinderen hun gehele schoolcarrière willen kunnen steunen. Wordt het aantal kinderen nog veel groter, dan kan dat helaas niet lang meer waar worden gemaakt. Zo komen we op totaal 34 scholieren en studenten die nu steun van ons ontvangen.

Twee nieuwkomers

Scholieren en studenten van de SD, SMP en SMA

Children Budakeling A new list for 2022- 2023		
TK (Kindergarten)		
1	Pande Wayan Nandi Wijaya	nieuw)
SD (Sekolah Desa, lagere school)		
1	Pande Anugrah Arsyana Putra	kls 1
2	Ni Putu Yudiantari	kls 2
3	I Gede Masih Tegar Pranata	kls 3
4	Ni Putu Tirta Yanti	kls 3
5	I Made Darma Jaya	kls 3
6	Ni Wayan Gempita	kls 3
7	Ni Luh Apriliani	kls 4
8	Ni Putu Yaya Aiswaria Deviana	kls 4
9	Ni Komang Rias Rianti	kls 4
10	Ni Putu Kenanga Reysiania YP	kls 5
11	Ni Wayan Yoni Pratiwi	kls 5
12	Ni Made Merliantari	kls 5
13	Ni Komang Juliantari	kls 5
14	Ni Wayan Oktariani Ananda P	kls 5
15	Ni Luh Galuh Ari Widiastuti	kls 5
16	I Wayan Parta	kls 5
17	Ni Ketut Arini	kls 6
SMP (Sekolah Menengah Pertama, voortgezet onderwijs onderbouw)		
1	I komang Udiantara	Kls 1
2	Ni Putu Larasati	kls 2
3	Ni Komang Pebriyanti	kls 2
4	Ni Ketut Trinanda Pande Aprilia	kls 2
5	I Gusti Agung Ratnatha Prawira	kls 2
6	I Kadek Loka Suryawan	kls 3
SMA (Sekolah Menengah Atas, voortgezet onderwijs bovenbouw)		
1	I Ketut Sheva Arya Riyadi	kls 1 (nieuw)
2	Ni Kadek Dwi Cahyani	kls 2
3	Ni Kadek Asih	kls 2
4	Ni Kadek Ari Swandani	kls 2
5	I Putu Evan Apriana	kls 2
6	I Gusti Ayu Agung Yunita CP	kls 2
7	I Gede Teguh Wiraprayoga	kls 3
8	I Made Pranawa	kls 3
9	I Wayan Guntur	kls 3
10	Ida Ayu Made Liawati	kls 3 (nieuw)
Kosten per scholier/totaal		
TK	12 x 200.00 x 1	Rp. 2.400.000
SD	12 x 200.000 x 17	Rp. 40.800.000
SMP	12 x 300.000 x 6	Rp. 21.600.000
SMA	12x 400.000 x 10	Rp. 48.000.000
Totaal	**34 scholieren/studenten**	**Rp. 112.800.000**
Totaal €		7.308,54

Het contact verloopt onder andere via Whatsapp-berichten (13 en 7 oktober 2022):

Totaal uitgaven Budakeling schooljaar 2022-2023: € 7.308

Pemuteran: milieu-educatie door Nono (2017/2)

Nono liet ons deze zomer het volgende weten:

Dear Arjen and Caroline,
Forgive my late reply. Everything went well here. My family is fine. I also wish you all are fine.I really couldn't do any project since covid hit Bali on 2019. Now the school also still very strict to the students. The good things we start to have tourist so I have job now. I will inform you when we could start our project. Stay well...🙏🙏

Nono met zijn vrouw en kind

Banyualit: steun aan Dian bij studie rechten, Ova en Mangku SMP (2019/2)

Tijdens de vergadering in juli 2020 is besloten naast Dian (voluit Putu Dian Apriliani), die we sinds 2019 steunen bij haar HBO-rechten, ook Ova (voluit Ketut Ova Widya Sari) en Mangku (voluit Kadek Mangku Dede Pramata), te steunen met schoolgeld. Dian en Mangku zijn zus en broer. Ova zit inmiddels in de derde klas SMK-detailhandel, Mangku rondde zijn SMK-toerisme af en verzocht om financiering van een overbruggings-jaar, om zich vervolgens als medewerker voor een cruiseschip te kunnen melden. Omdat betaling per semester en van verschillende bedragen verwarring gaf, geven we nu aan alle drie Rp. 4,8 miljoen per jaar steun bij de studie. Regelmatig stuurt de moeder van

Dian en Mangku, Ketut Sutarmi, bedankjes en foto's, maar blijft zo ook extra bijdragen vragen. Daar kunnen we niet op ingaan.

Eddie ontmoette Dian, Ova en Mangku in oktober zelf en bericht: Ik ben verheugd om vast te stellen dat het met alle door de Stichting ondersteunde leerlingen goed gaat. Dian is bezig met het afronden van haar studie. Voor haar en haar familie wordt het spannend wat zij na haar studie gaat doen en vooral waar. Indonesië bouwt aan een nieuwe hoofdstad op Kalimantan. Daar ontstaan veel werkplekken voor juristen. Wel ver weg… Ova heb ik op haar stageplek mogen bezoeken. Zij liep stage in Hotel Aneka, een van de grotere hotels in Lovina, het centrale dorp aan de gelijknamige kust. Trots gaf zij mij een rondleiding. Na de rondleiding roemde de leiding van het Hotel haar werkinzet en leergierigheid.

Dian bij de rechtbank en Mangku op het schoolplein

Vierde bijdrage aan Dian en derde bijdrage voor schoolgeld Ova en Mangku 2022-2023: € 841

Banyualit: schoolmaterialen voor Tini (2022/1)

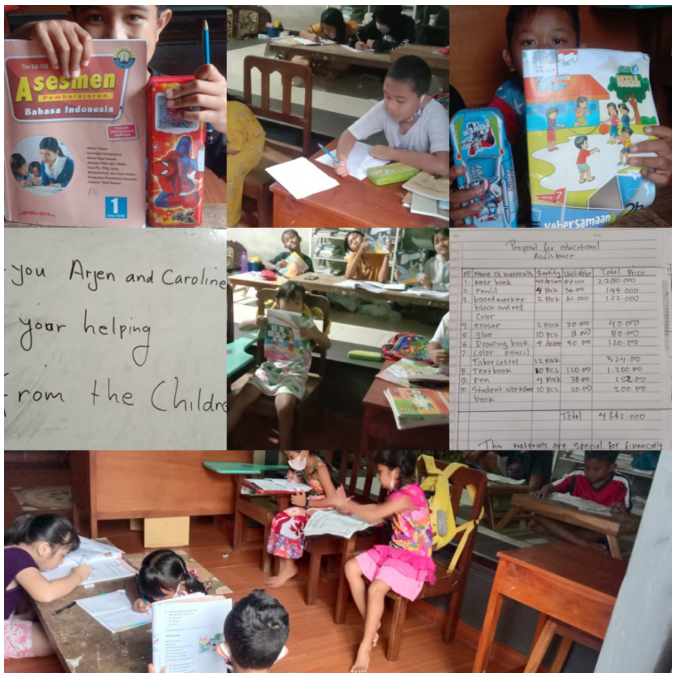

Half januari meldde een oude bekende zich via Whatsapp: Tini, ooit werkzaam bij So Rehab, vroeg hulp voor de lessen die ze aan haar huis geeft. Een foto van een wensenlijstje was de volgende stap, waarop het bestuur instemde met de betaling van Rp. 4.662.000 voor schriften, pennen, boardmarkers, gummen, lijm, kleurboeken, potloden en tekstboeken.

Bijdrage voor het schoolmiddelen: € 281

Banyualit: schoolgeld voor Putuh Krishna en **Kadek Aria** (2019/3)

Voor het vierde jaar steunen we de schoolgang van de twee jongens van Made Ariana, Putuh Krishna Aura Ariana en Kadek Aria Chandra Sasastrawan. Eddie meldt: 'Hij en zijn zoontjes zijn gezond! Zijn vrouw is *pulang ke kampung*, terug naar haar eigen dorp: zij zijn gescheiden. Vader leeft, zo oud als hij is, gewoon fit door. Het rijstschuurtje dat in de binnenplaats stond, is afgebroken en enkele dorpjes oostwaarts weer opgebouwd. Dient als rustplek. Daar wordt veel voedsel verbouwd en geoogst. Met de jongens gaat het goed. Huis en omgeving zagen er onverzorgd uit, maar dat past bij een kunstenaar ... '
In december verrast Made ons met het bericht dat hij op Kalimantan is getrouwd met Susan. Zie de bijgaande trouwfoto!

Krisna en Arya

Vierde bijdrage voor het schoolgeld 2022-2023: € 280

3. Publiciteit

Geen bijzonderheden.

4. Externe contacten

Vrienden van Bali hebben helaas geen mogelijkheden voor vrijwilligers

Opnieuw werd de secretaris dit jaar enkele keren benaderd voor persoonlijke, vrijwillige deelname aan projecten op Bali. Omdat de Vrienden van Bali enkel financiële bijstand verleent aan materiële voorzieningen (huisvesting, schoolgebouwen) of individuele bijstand aan kinderen (schoolgeld) zijn er geen projecten waar daadwerkelijk een bijdrage als vrijwilliger aan gegeven kan worden. De verzoeken worden altijd zo goed mogelijk doorverwezen naar projecten van derden, zoals van de stichtingen *Smiling Kids Bali* en *Sjaki-Tari-Us*.

5. In memoriam

Charles Jacobs in Desa Les

In de zomer van 2022 bereikte ons het bericht van het overlijden van Charles Jacobs (1936). Wij, Arjen & Caroline, leerden Charles in 2010 in Les kennen, toen we als stichting Vrienden van Bali contact zochten met andere stichtingen die projecten uitvoerden op Bali. De Stichting Desa Les in Leiden bleek de activiteiten van Charles in het dorp Les, noordoost Bali, te ondersteunen. De zeer energieke Charles hielp de inwoners van Les op vele manieren: met onderwijsactiviteiten, het bouwen van sanitaire voorzieningen (*kamar mandi*), op medisch vlak. De Vrienden van Bali financierden in 2009 een waterbak (Bak Air) met bijbehorende pijpleidingen om de huishoudens van arme gezinnen in Les van fris water te kunnen voorzien. Tijdens ons bezoek aan Les in 2011 konden we het mooie resultaat bewonderen. Later volgde een forse bijdrage aan de bouw van een SD in het boven Les gelegen dorpje Buytiang. Daar klommen we met Charles in 2011 naar toe, om het gebouw in aanbouw te bekijken. In 2013 steunden we via Charles het geven van dans-, muziek- en sportlessen. In de jaren 2017 en 2018 tobde Charles met zijn gezondheid. Een hartoperatie in Singapore bracht verbetering, en Eddie bezocht Charles in 2018. Uit zijn verslag:

Nadat pogingen om Charles in januari te bezoeken waren mislukt, ondernamen Pak Mangku, Awan en ondergetekende in maart opnieuw een poging Charles te ontmoeten. Ditmaal met succes! Charles bleek een levensreddende operatie te hebben gehad in Singapore. Hij was eigenlijk pas net terug in zijn huis in Les. Awan werd letterlijk zijn steun, want hij begeleidde Charles door zijn hele huis en tuin. De geest bleek nog net zo helder, dus er kwamen veel verhalen over vroeger. Veel is mij duidelijk geworden over de andere gebruiken in en om Les. In dit gebied belijdt men de nog oorspronkelijke Aga Aga-religie, die veel strenger is dan de huidige Hindu Dharma-religie, de oorspronkelijke gebruiken van de bewoners van Bali. Broos, maar aansterkend, vertelde Charles ook uitgebreid over zijn opleiding en over al zijn activiteiten in en om Les en over de leerlingen, die op het ogenblik door zijn toedoen de scholen bezoeken. Charles benadrukte nogmaals dat onderwijs het belangrijkste is in de vooruitgang. Na het bezoek hebben we onze waterbak, het waterreservoir, dat met steun van de Stichting is gebouwd, geschouwd. Het reservoir functioneert prima en was geheel gevuld voor de komende droge moesson. De traditionele picknick vond plaats op het strand van Les in een groot sekepat, een overdekte rustplaats. De uit Sunset Ayu meegebrachte maaltijden waren, verrassend, niet meer verpakt in plastic, maar ouderwets verpakt in bananenbladeren en nieuwerwets in kartonnen doosjes.

Daarna volgde in 2019, tijdens onze laatste trip naar Bali tot nu toe, nog een bezoek door ons. Uit onze reisimpressies van dat jaar:

Op een scooter komt Charles aangescheurd als we voor zijn huis staan. 'Jullie zijn te vroeg', roept hij ons toe. Hij komt net terug van de zegening van een door hem geschonken brommer en viel nota bene onderweg daar naartoe. Drie uur lang praten we bij met Charles, die nog steeds heel actief is in het dorp. De meegebrachte stroopwafels vallen goed in de smaak. Natuurlijk praten we over zijn projecten, maar ook over de schade die veroorzaakt werd aan zijn huis door de aardbevingen op Lombok het jaar ervoor. We bekijken twee boeken van Charles grote vriend Toine Knipping, waarin ook waarderend over Charles wordt geschreven. Deze oud-studiegenoot van Charles, een inmiddels internationaal opererende ondernemer (Amicorp Group), steunt hem inmiddels maandelijks met een aanzienlijk bedrag voor zijn vele projecten. Van de Vrienden van Bali vraagt Charles daarom geen hulp meer.

Wij zullen, met de inwoners van Les, Charles enorm missen.

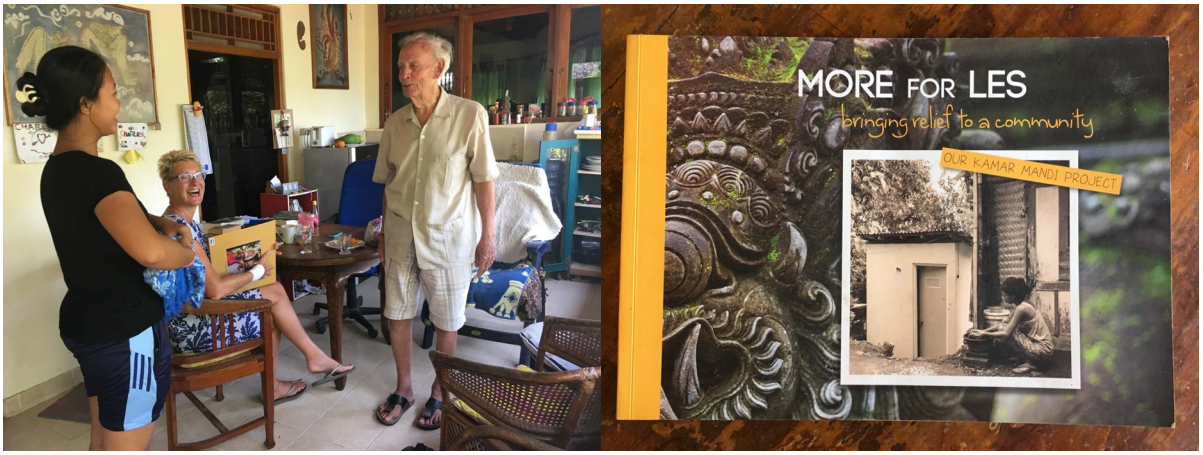

Op het terras bij Charles en het omslag van het Amicorpboek over Les.

De moeder van Ayu in Sudaji

Op 10 januari 2022 overleed de moeder van Ayu. Zowel Desi als Ayu stuurden ons daarover een bericht per whatsapp, na eerdere berichten van Ayu dat haar moeder slecht at en achteruitging. Wij, Arjen en Caroline, leerden deze energieke vrouw in 2001 kennen, toen zij nog regelmatig vanuit haar dorp Sudaji in de bergen naar haar dochter en familie in Banyualit op bezoek ging en daar onder andere de kippen voerde. Tot het laatst toe kwam 'oma' met het openbaar vervoer vanuit Sudaji, met de *bemo*, want ze wilde onafhankelijk zijn. Zij bleef, als er gasten waren, altijd op de achtergrond, maar meestal in de keuken, waar ze altijd nog meehielp in het bereiden van maaltijden …

Steevast bezochten we, Arjen en Caroline, sindsdien haar en haar man in de warung bij de tempel van Sudaji, waar we altijd enthousiast werden begroet: 'Hallo Arjen en Caroline!'. We genoten vervolgens van een kop koffie, kochten slippers of wat anders in de warung (waar ze regelmatig voor het gemak onder de toonbank sliepen) en maakten een wandeling door het dorp of de mooie omgeving. Op de tempel wees ze regelmatig op de afbeelding van Nederlanders in een automobiel en altijd werden vol trots de fotomokken, die we een ander jaar hadden meegebracht, getoond. Het verlies van haar man viel haar het laatste jaar zwaar, toen ze inmiddels de 90 was gepasseerd. Wat zullen we ook deze lieve vrouw, met Ayu en de Sunsetfamilie, missen!

6. Interne organisatie

Bestuursvergadering

V.l.n.r. Caroline, Eddie, Odette, Martijn en Arjen, 1 oktober 2022

Het bestuur van de Stichting heeft in 2022 één keer vergaderd, in Leiden op 1 oktober, tegen de achtergrond van het aanzwellende 3-oktoberrumoer in de stad. Tijdens de vergadering werd onder andere besloten over de steun aan het gezin van Made Birit (zie bij Ababi).

Werkbezoeken voor de Stichting

Eindelijk bleek er weer een werkbezoek mogelijk. Eddie bezocht Bali in oktober 2022.

Kosten levensonderhoud

We krijgen via de website nogal wat vragen van mensen die op Bali zijn geweest die willen weten wat er nodig is om een gezin op Bali te ondersteunen. Thijs van Harte gaf ons in 2020 de volgende inschatting mee. Een gezin op Bali heeft aan ongeveer € 50 per maand genoeg voor basaal levensonderhoud. Wil je ook helpen met zaken als huur, school etc. dan is € 150 per maand een royale bijdrage. Maar Thijs wees ook op ondersteuning door de overheid. Dat loopt via de Kepala Desa/Banjar en bestaat vaak in de vorm van bijvoorbeeld rijst. Het is goed daar altijd eerst naar te vragen.

7. Financiën 2022

Wettelijk vereiste gegevens Stichting Vrienden van Bali

Naam: Stichting Vrienden van Bali
Fiscaal nummer: 8143.68.475
Contactgegegevens:
Martijn van de Kamp, penningmeester
Huygensdreef 7
2353 CA Leiderdorp, tel. 06 2080 4143

Per e-mail is door de leden per e-mail op 29 januari 2021 aan de penningmeester voor het jaar 20202 decharge verleend.

Beloningsbeleid

De Stichting heeft voldoende vermogen en is bereid de activiteiten van bestuursleden te belonen met een vrijwilligersbijdrage van jaarlijks € 1.800,00, gelet op de intensieve werkzaamheden m.n. op Bali ten behoeve van het starten, begeleiden en controleren van diverse projecten en gelet op de administratieve en bestuurlijke werkzaamheden in Nederland.

Net als eerdere jaren zien de bestuursleden af van deze vrijwilligersbijdrage.

Financiële verantwoording 2022

Balans per 31 december

Activa	**2022**	**2021**	**Passiva**	**2022**	**2021**
Liquide middelen	€ 62.147	€ 71.160	Stichtingskapitaal	€ 62.147	€ 71.760
Totaal	€ 62.147	€ 71.760	Totaal	€ 62.147	€ 71.760

Exploitatierekening

	2022	**2021**
Baten		
Giften	€ 120	€ 612
Som der baten	€ 120	€ 612
Kosten		
Ontwikkelingshulp	€ 9.203	€ 9.179
Vergaderkosten	€ 182	€ 143
Website	€ 179	€ 87
Bankkosten	€ 168	€ 160
Som der kosten	€ 9.733	€ 9.569
Exploitatieresultaat	- € 9.613	- € 8.957

8. Beleidsplan 2021-2025

De Stichting Vrienden van Bali beschikt over een bescheiden (en afnemend) vermogen en verricht geen wervingsactiviteiten. Conform de doelstellingen in de statuten worden er kleinschalige projecten op het gebied van onderwijs en onderdak gefinancierd, aangevuld met micro-kredieten waarmee arme inwoners van Bali een bestaan kunnen opbouwen. In de periode 2012-2015 werd gestreefd naar het jaarlijks steunen van zo'n 10 a 12 projecten voor maximaal € 6.000. Deze

projecten werden gestart en gevolgd door de bestuursleden die jaarlijks een of meerdere keren naar Bali gaan. Bij verschillende projecten wordt dankbaar gebruik gemaakt van enkele betrouwbare contactpersonen ter plaatse, via wie de financiering plaatsvindt. Omdat noch van Nederlandse, noch van Balinese kant een vergoeding voor deze vrijwilligersactiviteiten wordt gevraagd, komt 100% van de gelden ten goede aan de projecten zelf.

Voorjaar 2015 besloot het bestuur de koers iets te verleggen door in voorkomende gevallen ook een hogere bijdrage toe te kennen. Tevens werd besloten samenwerking te zoeken met bestaande Stichtingen in Nederland of Bali die aansluiten bij de doelstellingen van de Vrienden van Bali. Het steunen van de Stichting *So Rehab* (daarna *Teratai Dharma,* nu *Smiling kids Bali*), reeds in 2015, en van de Stichting *Sjaki-Tari-Us*, in 2016, was een uitvloeisel van dit aangepaste beleid.

Over de accenten voor het nieuwe beleidsplan 2021-2025 vond in juli 2021 een brainstorm plaats. Uitkomst is dat de stichting in aanvulling op het bestaande beleid publiciteit zal zoeken in bladen als *Moesson*, *Pinda* en *Pelita*. Qua microkredieten wordt het beleid voortgezet en blijft het in principe een lening, om vanuit de filosofie van microkredieten de eigen verantwoordelijkheid te stimuleren. Bij een moeizaam vervolg kan de lening altijd nog kwijtgescholden worden. Een nieuw accent zal duurzaamheid zijn, bijvoorbeeld een kleinschalig project met zonne-energie. Tenslotte zal ook het geven van voedselhulp een activiteit worden – dit wordt uiteraard ingegeven door de actuele coronasituatie (zie voor een schets van de situatie op Bali hierboven). Het bestuur ziet af van een uitbreiding van de doelstellingen naar medische hulp – op dit terrein hebben we onvoldoende ervaring en kennis in het bestuur.

De bestuursleden besluiten tenslotte nog steeds af te zien van de jaarlijkse vergoeding voor het bestuurswerk, die in principe is toegestaan.

9. Projectenoverzicht

Lopende projecten

Nummer	Locatie	inhoud
2010/1	Budakeling	Individuele kinderen naar school (onderwijs)
2010/2	Ababi	Kleuterschool (onderwijsmiddelen)
2019/2	Banyualit	Steun bij rechtenstudie Dian, SMP voor Ova en Mangku
2019/3	Banyualit	Schoolgeld zoons Made Ariana
2020/1	Denpasar	Microkrediet voor Desi (lening, staat nog uit)
2022/1	Ababi	Schoolgeld voor zoon en dochter Made Birit

Afgeronde projecten

Nummer	Locatie	inhoud	Afgerond
2004/1	Banyualit	Diverse projecten Eddie	2004
2005/1	Tirtagangga	Varkens	2005
2007/1	Banyualit	Lening aan Ayu en Mangku (onderdak)	2015
2009/1	Lovina	Window to the World (onderwijs)	2012
2010/3	Banyupoh	Weeshuis	2010
2010/4	Les	Waterreservoir	2011
2011/1	Selat	Dakreparatie (onderdak)	2011
2011/2	Seraya	Renovatie schoolgebouw (onderwijs)	2012
2012/1	Seraya	Nieuwbouw schoolgebouw (onderwijs)	2013
2012/2	Tirtagangga	Schooluniform (onderwijs)	2012
2013/1	Banyualit	Buitenboordmotor Agus (micro-krediet)	2013
2013/2	Selat	Herstel keuken (onderdak)	2013
2013/3	Les	Dans-, sport- en muzieklessen	2013
2013/4	Ababi	Bouw toiletten bij kleuterschool	2013

2015/3	Banyualit	Hulp aan Regig en Imam voor renovatie woonhuis (onderdak)	2015
2015/4	Pemuteran	Milieu-educatie Nono (vuilnisbakken bij scholen; onderwijs)	2015
2015/5	Ababi	Kleuterschool (overkapping schoolplein; onderwijs)	2015
2015/7	Ubud	Bijdrage aan nieuwbouw School Stichting Sjaki-Tari-Us	2016
2016/1	Pemuteran	Bijdrage aan bestrijding Starfish door Nono	2016
2015/1	Banyualit	Hulpmiddelen voor onderwijs en fysiotherapie	2017
2017/2	Pemuteran	Promotie-materiaal en verrekijkers voor milieu-educatie door Nono	2018
2015/2	Banyualit	Microkrediet voor buitenboordmotor Agus en Mangku	2019
2015/6	Tirtagangga	Varkens- en schoolgeld	2017
2015/2	Banyualit	Hulpmiddelen voor onderwijs en fysiotherapie	2019
2019/1	Ababi	Varken voor tante Made Birit	2019
2019/4	Banyualit	Steun bij onderwijsactiviteiten Tini	2019
2021/4	Banyualit	Meubels voor Teratai Dharma	2021
2022/1	Banyualit	Steun bij onderwijsactiviteiten Tini	2022
2022/2	Banyualit	Bijdrage aan kosten crematie	2022

Een deel van de kinderen die we in Budakeling steunen

Colofon

Vrienden van Bali

Samenstelling, foto's en redactie: Arjen van der Kuijl
Met bijdragen van: Eddie Toorop, Martijn v.d. Kamp
Vastgesteld: 29 januari 2023